

บทที่ ๕

บทวิเคราะห์ความล้มเหลวของรัฐบาลสมรฤกษ์ที่ ๒

ในการวิเคราะห์ความล้มเหลวของรัฐบาลสมรฤกษ์ที่ ๒ ภายใต้การนำของ
เจ้าสุวัชรบวรภวนันท์ จะได้อธิบายถึงกระบวนการทางการเมืองของลาวในสมัยรัฐบาล
สมรฤกษ์ที่ ๒ โดยอาศัยพื้นฐานทาง ๆ ของลาวที่ก่อตัวมาแล้วในบทที่ ๑ มาวิเคราะห์
ทั้งนี้ด้วยการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับการปกครองของประเทศว่าเป็น
ไปในรูปลักษณะใด และจะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพได้หรือไม่ และจะได้อธิบายถึง
เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐบาลสมรฤกษ์ที่ ๒ ทำการบริหารประเทศอยู่ว่ามีปัจจัย
ภายใน ตลอดจนปัจจัยภายนอกมีผลในการทำลายรัฐบาลสมรฤกษ์ที่ ๒ มากน้อยเพียง ใด
ซึ่งจะได้แยกกล่าวเป็นเรื่อง ๆ ไป ดังนี้

๕.๑ ปัจจัยภายในทางการเมืองของลาวกับเสถียรภาพของรัฐบาลสมรฤกษ์ที่ ๒

ในการวิเคราะห์กระบวนการทางการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาลลาว
สมัยเจ้าสุวัชรบวรภวนันท์ จะได้อธิบายถึงหลักการของทฤษฎี Functional Theory
of the Polity ^{๑๑๐} เป็นหลักในการวิเคราะห์ที่โดยจะเอาปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นส่วน
ที่ใส่เข้าไป (input function) มาแยกวิเคราะห์ดังนี้คือ

- ๑. ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองและการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ
การเมืองของประชาชนลาว ความหมายที่ในข้อนี้ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรม

^{๑๑๐} รายละเอียดศึกษาใน Almond, Gabriel A. & Coleman, James S., eds.,
The Politics of the Developing Areas, Princeton N.J. Princeton
University Press, ๑๙๖๐

ของสังคม มีความสนใจในระบบการเมือง แต่ลักษณะของสังคมในลาวไม่เอื้ออำนวยให้ประชาชนสนใจหรือพยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการเมือง เนื่องจากสังคมในลาวยังคงแบ่งออกเป็นชนชั้นผู้นำและประชาชนส่วนใหญ่ที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตพื้นบ้านของตนอยู่ ความแตกต่างระหว่างชนชั้นเกิดขึ้นเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทางเศรษฐกิจ ไม่มีรัฐบาลใดที่สามารถสร้างระบบการปกครองที่มีเสถียรภาพได้สำเร็จ คนส่วนน้อยมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับ การปกครอง สภาทนายความจึงทำให้เป็นภาระในการสร้างระบบการเมือง ซึ่งในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริงนั้นต้องประสบปัญหายุ่งยากมาก ประชาชนมักมองว่า รัฐบาลเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมชีวิต ในขณะที่รัฐบาลมักจะอ่อนแอไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายหรือรวบรวมพลังอย่างหนึ่งอย่างใดได้ โดยเนื้อแท้รัฐบาลเป็นวิถีชีวิตอย่างหนึ่งซึ่งให้ความอุดมสมบูรณ์แก่กิจกรรมของวงการข้าราชการ รัฐบาลไม่อาจทำการพัฒนาประเทศให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ประสงค์ได้ ทั้งนี้เนื่องจากขาดพื้นฐานทางด้านการเมืองต่าง ๆ ^{๑๑๑}

พื้นฐานทางสังคมของลาวมิได้เป็นปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยให้การเมืองของลาวดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นรากฐานของระบบการเมืองของลาว ลาวไม่มีโครงสร้างของชนชั้นที่เหมาะสมกับการปฏิบัติตามแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นถ้าไม่เป็นไปตามแบบอำนาจนิยมและมีลักษณะแน่นอนตายตัว ก็อยู่ในสภาวะเปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน และลักษณะทั้งสองประการนี้ก็ไม่สามารถเป็นพื้นฐานอันเพียงพอแก่ชีวิตทางการเมืองอันมีเสถียรภาพได้

^{๑๑๑} โรเบิร์ต อี. วอร์ค และ รอย ซี. แมกรีทิส, บรรณาธิการ, ระบบการเมืองปัจจุบันเอเชีย, บทความของ คูเซียน คัมบลิว. นาย, เกอมี สิริสัมพันธ์ แปล, (พระนคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๑๐) หน้า ๒๒๘ - ๒๓๐

นอกจากนี้ลักษณะสำคัญของประการหนึ่งคือความถูกต้องทางเศรษฐกิจยังเป็นลักษณะที่มีอำนาจสำคัญ ซึ่งมีอิทธิพลเหมือนพลวัตกรรมทางสังคมและการเมือง ในสังคมลาวยังมี การ สืบเนื่องในความสำคัญของกลุ่มทางสังคม คือชนชั้นนำในปัจจุบันก็มาจากอภิชนชั้นใน ลาว ความสำคัญซึ่งสืบเนื่องกันมาในเรื่องความถูกต้องทางกรรมสิทธิ์ทำให้เกิดปัญหาการ แยกแยกซึ่งมีผลลึกซึ้งในสังคม กล่าวคือความแตกต่างระหว่างผู้นำกับประชาชนในท้องถิ่น ต่าง ๆ มักจะแตกต่างและมีการแบ่งแยกกันอย่างรุนแรง การแบ่งแยกนี้ให้เห็นถึง ช่องว่างในทัศนคติและแนวความคิดซึ่งยากแก่การ เชื่อมประสาน กระบวนการ เปลี่ยน แปลงทางสังคมซึ่งเปลี่ยนชนชั้นนำบรรดา การ ศึกษายอมทำให้เกิดลักษณะความเป็นผู้นำ ซึ่งขาดความแน่ใจในชนนธรรมนิยมประเพณีของชาติตนเอง และขาดความรู้สำนึกใน ลักษณะของชาติของตน ผู้มีอำนาจขาดความแน่ใจว่าตนควรจะทำปฏิบัติอย่างไรและตนควร จะยึดอะไร เป็นเป้าหมายสำหรับประชาชนของตน และโครงสร้างทางสังคมของลาวยังมีชนชั้นกลางใหม่มากขึ้น ประชากรส่วนใหญ่เป็นชนชั้นต่ำมีจำนวนถึง ๕๕ เปอร์เซ็นต์ของ ประชากรทั้งหมด เป็นประเภทใช้แรงงานไม่กระตือรือร้นในการ เปลี่ยนแปลง และลาว ยังประกอบไปด้วยชนชาติเฒ่าต่าง ๆ มาก มีความเป็นอิสระต่อกัน ขาดความปรองดอง กัน ต่างฝ่ายต่างอยู่ไม่มีลักษณะของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และประชากรลาวที่ สามารถรู้หนังสือขนาดอ่านออกเขียนได้ก็มีน้อยมาก ประมาณเพียง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของ ประชากรทั้งหมด ซึ่งในจำนวนนี้มีเพียงไม่ถึงครึ่งที่เข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิตลอดจน หน้าที่ของตน ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของการเมือง ดังนั้นจึงเห็นได้ ว่าลักษณะโครงสร้างทางสังคมของลาวนั้นมิได้เป็นปัจจัยที่จะทำให้ประชาชนมีความ เข้าใจในด้านการเมือง และการที่มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองของลาว

๒. ในด้านการแสดงออกของประชาชนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองนั้น

ในการวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์จะต้องมีการรวมตัวของกลุ่มต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง ในประเทศลาวก็มีการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ กลุ่มปัญญาชน กลุ่มทหาร เป็นพรรคการเมือง แต่การรวมตัวเป็นกลุ่มต่าง ๆ ยังไม่มีการรวมตัวกันอย่างมั่นคง ชนากลุ่มผลประโยชน์ที่จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการต่อรองกับรัฐบาลและรวมตัวเป็นพรรคการเมือง พรรคการเมืองในลาวไม่ได้เกิดจากการยึดถืออุดมการณ์อย่างเดียวกัน พรรคการเมืองลาวส่วนมากเป็นพรรคเล็ก ๆ ไม่ได้มีการรวมตัวกันอย่างแน่นแฟ้น ทั้งนี้ไม่นับรวมถึงพรรคแนวลาวยุคแรกของเจ้าสุภานุวงศ์ ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นผลเนื่องมาจากสถานการณ์ของประเทศซึ่งไม่มีผลในทางสนับสนุนให้พรรคการเมืองกำเนิดไปได้ อย่างราบรื่น

นอกจากนี้ระบบพรรคการเมืองแบบตะวันตกยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายไปยังประชาชนทั่วไป พวกที่เข้าใจก็มีเพียงกลุ่มชนชั้นสูง และประเทศลาวก็ยังขาดชนชั้นกลางซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของพรรคการเมืองที่จะได้ความสนับสนุนประชาชนทั่วไปเคยชินกับการรับคำสั่งจากชนชั้นสูง การขาดการศึกษาของประชาชนโดยทั่วไปเป็นสาเหตุที่ทำให้ชนชั้นสูงดำรงอยู่ในอำนาจต่อไปได้ พรรคการเมืองก่อตั้งขึ้นโดยชนชั้นปกครองในฐานะเป็นเครื่องมือของชนชั้นปกครองมากกว่าจะดำเนินไปตามวิถีทางของพรรคการเมือง

นอกจากนี้ จะเห็นว่ากระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในลาวยังก้าวหน้าไปไม่ถึงจุดที่ก่อให้เกิดฝ่ายผลประโยชน์พิเศษต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการรวมตัวกันหนาแน่นและแข่งขันกันเพื่อสร้างอิทธิพลเหนือพรรคการเมืองหรือรัฐบาลของชาติในเรื่องนโยบายสมาคมหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ก็มักเป็นสมาคมแบบตั้งเกมคือเป็นในรูปของแบบเครือญาติ กลุ่มศาสนา เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ไม่ได้เป็นกลุ่มอิทธิพลแท้จริงตามความหมายของกลุ่มอิทธิพล แต่มักจะเป็นสมาคมทางชุมชนซึ่งไม่มีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง

การรวมกลุ่มที่สำคัญในลาวที่มีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงมีระเบียบวินัย และเป็นกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองคือ ขบวนการປະເທດລາວ เป็นกลุ่มที่มีความมั่นคงและมีอุดมการณ์ร่วมกัน การแสดงออกของขบวนการປະເທດລາວมีลักษณะเป็น anomic interest groups ก็มีลักษณะของการใช้ความรุนแรงในการ เปลี่ยนกลุ่มผู้มีอำนาจ และการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ การแสดงออกของขบวนการປະເທດລາວมีลักษณะไปในทางก้าวร้าว ใช้ความรุนแรงและต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองการปกครองประเทศให้เป็นไปตามอุดมการณ์ของตน ขบวนการປະເທດລາວประกอบไปด้วยพรรคการเมืองที่ประชาชนลาว พรรคแนวลาวัธชาติ กองทัพปลดปล่อยแห่งชาติลาว หรือกองทัพขบวนการປະເທດລາວ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการต่อสู้เพื่ออำนาจของขบวนการປະເທດລາวตั้งแต่เริ่มก่อตั้งและได้เป็นอุปสรรคในการบริหารงานของรัฐบาลของเจ้าสุวรรณภูมาโดยตลอด

๓. การรวมกลุ่มของประชาชนที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน การวิเคราะห์ปัจจัยของระบบการเมืองของลาวในขณะนี้จะอยู่ในแง่ของพรรคการเมืองเป็นสำคัญ เพราะพรรคการเมืองเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการเมือง แต่ทั้งนี้ที่กล่าวแล้วคือในประทศลาวนั้นชาดการรวมตัวเป็นกลุ่มอย่างหนาแน่น มีการรวมกลุ่มกันในระบบเครือญาติ หรือการรวมกลุ่มทางศาสนา สมาคมชุมชนต่าง ๆ หรือการรวมกลุ่มผู้มีเชื้อชาติเดียวกัน และกลุ่มเหล่านี้ก็มิได้มีการแสดงออกในทางการเมือง ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นที่มาของพรรคการเมืองแต่พรรคการเมืองต่าง ๆ ในลาว เช่น พรรคลาวรวมสัมพันธ์ พรรคลาวโฮม (รวม) ลาว พรรคประชาสังคมน เหล่านี้เป็นต้น ล้วนแต่เป็นพรรคที่ขาดเสถียรภาพ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากความจริงที่ว่าพรรคการเมืองต่าง ๆ มักเป็นองค์การตามตัวบุคคล โดยเฉพาะเป็นผลสะท้อนมาจากบุคลิกภาพของบุคคลชั้นนำต่าง ๆ เมื่อชาติรากฐานลึกซึ้งภายในสังคม พรรคเหล่านี้จึงอาจเปลี่ยนนโยบายของตนได้ตามใจชอบของผู้นำของตน

ฉะนั้นจึงได้เพิ่มการขาดเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น พรรคการเมืองไม่ว่าจะเป็นพรรคตัวแทน
 ของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะขาดคุณสมบัติประโชยณต่าง ๆ ขาดความ
 รู้สึกของการผูกพันร่วมกัน ซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้วจะเห็นวาทกรรมของพรรค
 การเมืองเกิดจากประชาชนก่อตั้งพรรคการเมืองขึ้นเพราะมีความต้องการอย่างแท้จริง
 ที่จะปกป้อง เหนือ และหาหลักประกันของผลประโยชน์ของตน จึงได้ร่วมกันขึ้นเพื่อ
 ให้บรรลุผลดังกล่าว ทำให้พรรคการเมืองนั้นมีหลักการของตนเองและยึดหลักเป็นแนว
 ทาง แต่ในประเทศแล้วนั้นก็เช่นเดียวกับประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายคือ การตั้งพรรค
 การเมืองมักจะมีลักษณะยึดถือเอาบุคลิกภาพของผู้นำ (charismatic leadership) เป็น
 หลัก การร่วมกันในลักษณะนี้จึงหละหลวมด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น กลุ่มของประ
 ชาชนที่ยึดเอาผู้นำเป็นหลักนั้นมีอยู่หลายกลุ่ม เพราะในแต่ละสังคมย่อมจะมีบุคคลที่จะ
 เป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพอยู่จำนวนหนึ่ง บรรดาบุคคลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างกันที่
 ผู้นำ แต่ขอเท็จจริงแล้วองค์ประกอบของบุคคลที่ร่วมกันขึ้นเป็นพรรคการเมืองก็คือบุคคล
 ที่มีผลประโยชน์คล้ายคลึงกัน นโยบายของพรรคการเมืองก็มาจากอิทธิพลของหัวหน้า
 เอง นโยบายนั้นมักจะเป็นผลมาจากเจตนาธรรม ความปรารถนา และความรู้สึกของหัว
 หน้าไม่ได้เป็นความต้องการของสมาชิกพรรค นโยบายของแต่ละพรรคเป็นความแตกต่าง
 ของแนวความคิดเห็นของบรรดาหัวหน้าพรรคเท่านั้น ความแตกต่างนี้มิได้สะท้อนให้เห็น
 ถึงความแตกต่างของความต้องการใด ๆ ของประชาชนในประเทศ ยิ่งกว่านั้นการยึดถือ
 เอาบุคคลเป็นที่พึ่งพิงทางการเมืองแทนที่จะยึดถือหลักการ ทำให้พรรคการเมืองไม่ยั้ง
 ยืน แยกแยกได้ง่าย และโดยเหตุที่ไม่มีการยึดหลักการใดที่แน่นอน สมาชิกของพรรค
 การเมืองจึงมักเปลี่ยนสังกัดพรรคได้ง่ายเมื่อเกิดมีความพอใจในการกระทำของหัวหน้า
 พรรค หรือเมื่อเห็นว่าพรรคใหม่จะทำให้ตนได้รับประโยชน์มากกว่า

๘. การแสดงความคิดเห็นของประชาชนในปัญหาการเมืองของประเทศเพื่อ
ให้ผู้บริหารของประเทศรับรู้นำไปปฏิบัติ

วิธีการที่จะให้ผู้นำรับรู้ความคิดเห็นและการแสดงความคิดเห็นของประชาชนก็คือการสื่อสาร แต่ในลวการสื่อสารในทางการเมืองมักจะเป็นไปในรูปของการชี้ชวนแสดงแนวความคิด แนวนโยบาย หรือความเชื่อในอุดมการณ์ในลักษณะที่เป็น indoctrination ซึ่งเป็นระบบการสื่อสารทางเดียว (one - way information) มากกว่าเป็นการที่ประชาชนจะแสดงความคิดเห็น แนวความคิด ความต้องการต่าง ๆ ของตนให้รัฐบาลทราบ การสื่อสารทางด้านการเมืองในลักษณะที่เป็นการสื่อสารสองฝ่าย (two - way information) คือการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลไปยังประชาชน และจากประชาชนมายังรัฐบาลยังไม่ไกลผล ทั้ง ๆ ที่การติดต่อสื่อสารสองฝ่ายนี้เป็นการกระตุ้นสนับสนุนและฝึกอบรมให้ประชาชนสามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในความสามารถของตน มีความคิดริเริ่มและจะช่วยสะท้อนความต้องการของประชาชนให้ผู้นำหรือผู้บริหารของประเทศรับทราบและนำไปปฏิบัติ หรือแก้ไขแนวนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้ การสื่อสารฝ่ายเดียวนั้นนอกจากทำให้เกิดการผูกขาดบังคับใช้ความคิดของผู้มีอิทธิพลแล้ว ยังทำให้ประชาชนไม่อาจจะพัฒนาตัวเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าตามระบอบประชาธิปไตยได้ กลายเป็นว่าผู้ฉลาดก็ฉลาดไป คนโง่ก็โง่ต่อไป มีผู้สั่งการ ผู้ปฏิบัติ ซึ่งขัดต่อหลักประชาธิปไตยโดยที่ว่าการเกี่ยวพันตามระบอบนี้นั้น จะต้องให้ประชาชนแต่ละคนได้มีโอกาสปรับปรุงตนเองให้มีคุณค่าและมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วมมีเสียงในการกำหนดนโยบายได้ และในทางผู้ปกครองประเทศก็ต้องระลึกว่าจะต้องนำนโยบายไปใช้ให้บังเกิดผลตามที่ประชาชนต้องการ ไม่ใช่หวังจะผูกขาดอำนาจทางการเมืองไว้ตลอดไป การอยู่ในตำแหน่งได้นานแค่ไหนเพียงไรนั้นจะต้องยอมรับว่าเป็นเรื่องที่ประชาชนเจ้าของประเทศจะเป็นผู้ตัดสินใจและจะต้อง

เปิดโอกาสให้ประชาชนคัดค้านใจได้อย่างกว้างขวาง และถ้าประชาชนจะคัดค้านใจอย่างใด
แล้วก็จะต้องยอมรับ

พิจารณาด้านปัจจัยการสื่อสารทางการเมืองในลาวแล้วจะเห็นว่ามิได้มีการสื่อสาร
สองฝ่ายระหว่างประชาชนกับรัฐบาล หรือจากรัฐบาลสู่ประชาชน แต่ชอบกพรองในสาขาเหตุ
ประการหนึ่งก็เนื่องมาจากประชาชนลาวเอง ไม่ได้สนใจในการเมือง ทั้งนี้เพราะปัจจัยแวด
ล้อมต่าง ๆ ไม่เปิดโอกาสให้เพราะมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนยังอยู่ในระดับต่ำ
สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษายังไม่เชื่ออำนาจให้ประชาชนลาวได้รับ
การศึกษาและมีความรู้ในทางการเมืองมากนัก และทำให้ชาวลาวยังมีลักษณะเฉยเมยต่อการเมือง
คือว่าการเมืองเป็นเรื่องของรัฐบาลของผู้นำเท่านั้น มิได้เกิดถึงสิทธิและหน้าที่ของตน ส่วน
ทางด้านผู้นำหรือผู้ปกครองประเทศก็มีได้มีเจตนาที่จริงใจที่จะให้ความรู้ทางการเมือง
กับประชาชน เพราะผู้นำต่างก็มีการแข่งขันกันแย่งอำนาจกัน

ในการศึกษาการดำเนินงานในช่วงของรัฐบาลผสมชุดที่ ๒ ภายใต้การนำของเจ้า
สุวรณภูมิ จะเห็นได้ว่า ผู้นำของลาวทั้งสามฝ่าย คือ ฝ่ายกลาง ภายใต้การนำของเจ้าสุวรณ
ภูมิ ฝ่ายขวา ภายใต้การนำของเจ้าบุญชุ่ม ๓ จำปาศักดิ์ และฝ่ายซ้ายหรือขบวนการปลดปล่อย
ภายใต้การนำของเจ้าสุภานุวงศ์นั้น มิได้มีความต้องการที่จะเข้ามาร่วมกับในรัฐบาลผสมเลย
เพราะมีผลประโยชน์และอุดมการณ์ของผู้นำที่ต่างกัน แต่รัฐบาลผสมชุดนี้ได้เกิดขึ้นเนื่องจากสภาวะ
ทางการเมืองระหว่างประเทศเหล่านั้น ซึ่งมีสหรัฐอเมริกา และโซเวียตเป็นอภิมหาอำนาจที่สำคัญ
ที่เข้ามามีบทบาทในลาว ๓ ฝ่ายยินยอมเข้าร่วมรัฐบาลผสมด้วยกัน ดังนั้นเมื่อทั้งรัฐบาลผสมขึ้นแล้ว
ผู้นำลาวทั้งสามฝ่ายก็ต่างมีความหวาดระแวงกัน มิได้มีความจริงใจที่จะดำเนินนโยบายไปตามสัญญา
เจเนวา ปี ๒๕๐๕ ก็จะเห็นได้ว่า นับแต่การขาดกรณีนิม พล เสนาธิรัฐมนตรีต่างประเทศของรัฐบาล
ผสมชุดที่ ๒ ในปี ๒๕๐๖ แล้ว ฝ่ายขบวนการประเทศลาวก็ได้ถอนพันธมิตรและเจ้าหน้าที่ของฝ่าย
ตนไปทั้งรัฐบาลในเขตยึดครองของตน รัฐบาลผสมชุดนี้จึงล้มเหลวมาตั้งแต่เริ่มต้น และคงเป็นรัฐบาล
ผสมของลาวฝ่ายขวากับฝ่ายเป็นกลางร่วมกันเท่านั้น มิได้มีฝ่ายขบวนการประเทศลาวเข้าร่วมเป็น
รัฐบาลด้วยตามสัญญาเจเนวา อย่างไรก็ตาม รัฐบาลผสมชุดนี้ก็ยังคงทำหน้าที่ต่อไป โดยคงตำแหน่ง
รัฐมนตรีของฝ่ายขบวนการประเทศลาวไว้ เพื่อให้ถูกต้องตามสัญญาเจเนวา ปี ๒๕๐๕ ถึงกลางแล้ว

ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริง รัฐมนตรีของฝ่ายขบวนการประเทศลาวจะมีถิ่นกำเนิดอยู่ที่อยู่ในเวียงจันทน์
เลย

ดังนั้นนอกเหนือจากต้นความต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยภายในทางการเมืองของลาวจะไม่
สนับสนุนการก่อการกำเนียงงานเป็นรัฐบาลผสมแล้ว รัฐบาลสมมุติที่ ๒ ภายใต้การนำของ เจ้า
สุวรรณภูมิกำลังของประสบปัญหาที่สำคัญ ๆ ได้แก่

๑. การขาดพลังของฝ่ายเป็นกลางที่จะประสานฝ่ายขวาถึงฝ่ายซ้าย เข้ามาร่วมกัน

การจกตั้งรัฐบาลผสม^{๕๕}ขึ้นมานั้นเนื่องจากความเห็นคิดเห็นชอบร่วมกันของประเทศ
มหาอำนาจที่ต่องการจะผสมหลายความถึง เคเรียกในภูมิภาคส่วนนี้ โดยหวังที่จะให้ลาวดำเนิน
นโยบายเป็นกลางภายใต้การนำของ เจ้าสุวรรณภูมา ผู้นำฝ่ายกลางใจหลังของฝ่ายกลาง เพื่อที่จะ
ประสานฝ่ายขวากับฝ่ายซ้ายไม่ให้เกิดความรุนแรงต่อกัน หรือมิให้ฝ่ายใดได้เปรียบกว่าอีกฝ่าย
หนึ่ง แต่ปรากฏว่าผลที่เกิดขึ้นภายหลังการจกตั้งรัฐบาลสมมุติที่ ๒ นั้นแล้ว ก็ปรากฏว่าฝ่ายกลาง
ของ เจ้าสุวรรณภูมานั้นยังมีใจไม่ถึงหรืออิทธิพลที่จะดำเนินการประสานหรือควบคุมฝ่ายขวากับ
ฝ่ายซ้ายเอาไว้ได้ โดยเฉพาะในก้นตัว เจ้าสุวรรณภูมา ผู้นำของลาวฝ่ายกลางนั้นก็ไม่มีพลังใน
ตัวเองที่จะสามารถรักษาความเป็นกลางอย่างแนบแน่น ซึ่งจะพิจารณาได้จากก่อนการจกตั้งรัฐบาล
สมมุติที่นั้น เจ้าสุวรรณภูมาก็ถูกตั้งใจนเอียงไปทางฝ่ายซ้าย จนทางสหรัฐต้องทบทองถึง เข้ามา
เป็นหัวหน้ารัฐบาลผสม ทั้งที่เดิมสหรัฐไม่เคยให้การสนับสนุนเจ้าสุวรรณภูมาเลยก่อนหน้านั้น เพราะ
สหรัฐ ๆ สนับสนุนฝ่ายขวาในการต่อต้านคอมมิวนิสต์ ในการที่เจ้าสุวรรณภูมาถูก ร.อ. กองแดง
ซึ่งทำการรัฐประหารให้ฝ่ายกลางของ เจ้าสุวรรณภูมา และให้เจ้าสุวรรณภูมา เป็นนายกรัฐมนตรี
พยายามดึง เจ้าสุวรรณภูมาให้เข้ากับฝ่ายคอมมิวนิสต์มากขึ้น ดังนั้นสหรัฐ ๆ จึงทบทองบับบังคับให้
เจ้าสุวรรณภูมาหันมาเข้ากับฝ่ายตน โดยการตั้งงบประมาณการช่วยเหลือ ประกอบด้วยนโยบาย
ของสหรัฐที่ต้องการให้เจ้าสุวรรณภูมาารวมกับฝ่ายขวา เพื่อต่อต้านสังกัดกับอิทธิพลของคอมมิวนิสต์
สหรัฐ ๆ ท่องหาทางดึง เจ้าสุวรรณภูมาเข้ามา เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาลผสม ทั้งนี้โดยที่สหรัฐ ๆ
คิดว่าถ้าดึง เจ้าสุวรรณภูมาเข้ามาเป็นหัวหน้ารัฐบาลแล้ว เจ้าสุวรรณภูมาจะเข้ากับสหรัฐ ๆ ได้
นาย เวทเรตส์ แอร์ริงแมน เอกอัครราชทูตทั่วไป และต่อมาได้เป็นรัฐมนตรีช่วยกระทรวง

การทางประ เเทศฝ่ายกิจการตะวันออกไกลของสหรัฐ ฯ เรียกว่า เจ้าสุวรรณหงษา ให้การสนับสนุน
 ฝ่ายตะวันตกในการต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ซึ่ง แท้ก็เป็นการนำทางให้ประธานาธิบดี เกนเนกี เปลี่ยน
 ใจจากการสนับสนุนฝ่ายขวามาสนับสนุนเจ้าสุวรรณหงษา เพื่อตั้งฝ่ายกลางให้เข้าไปร่วมกับฝ่ายขวา
 เพื่อต่อต้านฝ่ายซ้ายหรือฝ่ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งสรุปได้ว่าเจ้าสุวรรณหงษาผู้นำฝ่ายกลางนั้นไม่อาจที่จะ
 มีจุดยืนที่แน่นอนได้ เพราะถูกอิทธิพลของฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งไม่อาจที่จะต่อต้านได้ ซึ่งจากเหตุผลนี้
 เมื่อที่รัฐบาลผสมแล้ว เจ้าสุวรรณหงษาถูกสหรัฐ ฯ ตั้งให้รวมมือกับฝ่ายขวา เริ่มที่ ^{DOM} และจาก
 การที่ผู้นำลาวฝ่ายกลางและฝ่ายกลาง ไม่มีพลังในตัวเองที่จะรักษาความเป็นกลางไว้ดังกล่าวนั้น
 จึงเห็นได้อย่างได้วาทพว เริ่มตั้งรัฐบาลผสม ฝ่ายขวาก็เริ่มมีอิทธิพลเหนือฝ่ายกลาง ฝ่ายกลางของ
 เจ้าสุวรรณหงษาไม่สามารถควบคุมฝ่ายขวาและฝ่ายซ้าย หรือขบวนการประเทศลาวไว้ได้ ตรงกัน
 ข้ามฝ่ายขวา และฝ่ายซ้าย หรือฝ่ายขบวนการประเทศลาวได้ใช้อิทธิพลที่เหนือกว่าดำเนินกลวิธี
 ตั้งเอาฝ่ายกลางไปเป็นพวกตน โดยเฉพาะฝ่ายขวานั้นได้ใช้อิทธิพลทางทหาร และทางการเมือง
 ที่ตรงถึงมาจากรัฐบาลเจ้าสุวรรณหงษาอยู่ตลอดเวลา ซึ่งพิจารณาได้จากรัฐประหารยึดอำนาจที่เกิด
 จากการทำกระทำของฝ่ายขวาหลายครั้งหลายหน และการพยายามโน้มน้าวรัฐบาลผสมของ เจ้าสุวรร
 หงษาในรัฐสภาจนการพยายามลงมติไม่ไว้วางใจ การเรียกร้องให้ปรับปรุ่กคณะรัฐมนตรี เพื่อให้
 ฝ่ายขวาได้มีอิทธิพลสูงขึ้น ทางด้านฝ่ายซ้ายหรือขบวนการประเทศลาวนั้น นับแต่เดือน เมษายน
 ๒๕๐๖ แล้วได้ถอนตัวออกจากรัฐบาลผสมทุกนั้นก็เข้าไปตั้งมั่นในเขตปกครองของตนแล้วทำการสู้รบ
 กับรัฐบาลของ เจ้าสุวรรณหงษาต่อไป ซึ่ง แท้ก็ว่าฝ่ายกลางไม่สามารถตั้ง เอาฝ่ายซ้ายหรือฝ่าย
 ขบวนการประเทศลาวให้เข้าร่วมอยู่ในรัฐบาลผสมได้ ซึ่ง แท้ก็ว่าแท้จริงแล้วรัฐบาลผสมทุกนั้นก็
 ล้มส่กลงโดยปริยายตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ แล้วนั่นเอง

๑๑๖
 ๑๑๒ ม.ล. พันธุ์ ฤกษ์ ลุกาวลีย์, เดิมเขียนกัน, หน้า ๘๓
 ๑๑๓
 ๑๑๓ Nina G. Adams & Alfred McCoy, op cit, p. 180

๒. การแตกแยกกันภายในระหว่างฝ่ายขวากับฝ่ายกลางและฝ่ายซ้ายด้วยตนเอง

แม้ว่าจะมีรัฐบาลผสมซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีจากลาวฝ่ายต่าง ๆ ก็ฝ่ายเป็นกลาง ฝ่ายขวา และฝ่ายซ้ายหรือฝ่ายขบวนการประเทศลาวก็ตาม แต่การแตกแยกภายในของลาวฝ่ายกลางกับฝ่ายขวาก็ได้รวมเป็นฝ่ายเดียวกันในที่สุดนี้ ได้เริ่มมาโดยตลอดนับแต่การตั้งรัฐบาลผสมในปี ๒๕๐๕ เป็นต้นมา ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากการต่อสู้แย่งชิงตำแหน่งทางการเมืองระหว่างกันนั่นเอง เช่น การรัฐประหารเมื่อ ๑๕ เม.ย. ๒๕๐๗ ของ พล. อ. สีหะ ลานพฤษกุล กับ พล.อ. กุประสิทธิ์ อภัย ซึ่งอ้างว่าเจ้าสุวัตรรณัญญา นายกรัฐมนตรีไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางการเมือง การเศรษฐกิจและสร้างความสามัคคีระหว่างลาวสามฝ่ายได้ แต่การรัฐประหารครั้งนั้นยังได้รับการบีบบังคับจากประเทศต่าง ๆ ซึ่งยังต้องการเห็นลาวเป็นกลาง ต่อมาแม้ว่าภายหลังการรวมตัวกันของฝ่ายกลางกับฝ่ายขวาในปี ๒๕๐๗ แล้ว แต่ก็ยังก่อให้เกิดการยี่หวาดวาทกันขึ้นอีก ซึ่งเรื่องที่เกิดขึ้นก็เนื่องมาจากการขัดผลประโยชน์กันระหว่างทหารของ พล.อ. กุประสิทธิ์ อภัย กับ ตำรวจของ พล.อ. สีหะ ลานพฤษกุล ซึ่งแม้ว่าครั้งนั้นรัฐบาลจะสามารถคุมสถานการณ์ไว้ได้ แต่การแตกแยกในวงทหารฝ่ายขวาก็ยังคงมีอยู่ต่อไป เป็นความแตกแยกระหว่างผู้นำทางทหารของฝ่ายรัฐบาลของ เจ้าสุวัตรรณัญญาที่เจ้าสุวัตรรณัญญาเองไม่สามารถที่จะแก้ไขความแตกกร้าวในระหว่างฝ่ายเดียวกันได้ จึงทำให้ประสิทธิภาพในการสู้รบของฝ่ายรัฐบาลมีขีดจำกัด และในขณะเดียวกันก็เป็นผลโดยตรงต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

นอกจากการแตกแยกกันทางด้านผู้นำทางทหารแล้ว ทางด้านการเมืองเองก็มีการแย่งชิงอำนาจทางการเมืองกัน โดยเฉพาะที่มาจากผลกระทบของกลุ่มผู้นำทางการเมืองฝ่ายขวา กลุ่มธนะนิกร ซึ่งต้องการโค่นล้มรัฐบาลของเจ้าสุวัตรรณัญญา ทั้งนี้เนื่องจากเกรงว่าการดำเนินนโยบายเป็นกลางของเจ้าสุวัตรรณัญญานั้นจะทำให้รัฐบาลเสียเปรียบต่อฝ่ายคอมมิวนิสต์ กลุ่มผู้นำฝ่ายขวาก็จึงพยายามที่จะโค่นล้มเจ้าสุวัตรรณัญญา เช่น ทหารทางขวามือของเจ้าสุวัตรรณัญญาทางรัฐสภาไทยไม่ยอมลงนามงบประมาณในปี ๒๕๐๘ - ๒๕๑๐ จนทำให้กองทัพ

การยุบสภา แต่รัฐบาลเจ้าสุวัตรรณภูมิก็ยังงัดโกหกกลับเข้ามาว่ามีอำนาจอีก แต่ฝ่ายขวาก็พยายามให้เจ้าสุวัตรรณภูมิลี้ภัยไปต่างประเทศหรือที่อื่น เช่นในปี ๒๕๑๕ ก็ให้เสนอยุติการเรียกร้องให้รัฐบาลลาออก แต่ผู้คิดก็คัดค้าน และแม้เจ้าสุวัตรรณภูมิตายไปก็ยังไม่ประนีประนอมกับฝ่ายขวาโดยการปรับปรุงคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๕ แต่ไม่ได้รับการขึ้นชื่อจากเจ้ามหาวิทิต

๑. การไม่รวมมือของฝ่ายขวากับการประท้วง

นับแต่ฝ่ายขวากับการประท้วงได้ถอนตัวออกไปทั้งรัฐบาลของทักษิณในสมัยที่ครองของทักษิณในปี ๒๕๐๖ แล้ว ก็ได้เปิดฉากการสู้รบ และพยายามที่จะคว่ำรัฐบาลผสมของเจ้าสุวัตรรณภูมิต่อมา เพื่อให้รัฐบาลของฝ่ายตนได้เป็นรัฐบาลที่ถูกต้องแท้จริงในสภา ประกอบกับการแตกแยกที่เกิดขึ้นในบรรดาผู้นำทางทหารของฝ่ายรัฐบาลเจ้าสุวัตรรณภูมิ ทำให้ประสิทธิภาพในการสู้รบของฝ่ายรัฐบาลไม่สามารถต้านทานการรุกรานของฝ่ายขวากับการประท้วงได้ ทำให้ฝ่ายขวากับการประท้วงได้เปรียบในการสู้รบต่อสู้กับความมุ่งมั่นในอุดมการณ์ของบรรดาผู้นำขวากับการประท้วงซึ่งมีความมุ่งมั่นที่แท้จริงกว่า ทำให้ฝ่ายขวากับการประท้วงมีความได้เปรียบในการเจรจา ซึ่งเป็นผลทำให้ฝ่ายขวากับการประท้วงสามารถเข้ามามีส่วนในรัฐบาลผสมชุดที่ ๒๕๑๗ ซึ่งจัดตั้งขึ้นหลังเลือกตั้งปี ๒๕๑๖ ได้มากขึ้น และเป็นผลทำให้รัฐบาลผสมชุดที่ ๒ ต้องล้มเลิกไปอย่างเนิ่นนาน

๕.๖ มีเหตุจากปัจจัยภายนอก

จากการวิเคราะห์ทฤษฎีการเมืองทฤษฎี System and Linkage Theories^{๑๑๘} ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างกันของประท้วงต่าง ๆ ในการเมืองระหว่างประเทศแล้ว โดยกล่าวถึงอิทธิพลของระบบที่อยู่สูงกว่าจะมีอิทธิพลต่อระบบที่ต่ำกว่า ในการพิจารณาประท้วงก็จะเห็นได้ว่า ในระดับ Global System นั้นผู้แสดงสำคัญ หรือ Key Actors ก็คือองค์การสหประชาชาติ และประเทศกำลังพัฒนาอำนาจมีบทบาทเป็นผู้แทรกแซงกิจการของประเทศ

^{๑๑๘} ดร. กระมล ทองธรรมชาติ, คำบรรยายวิชาการเมืองระหว่างประเทศ, แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๘

อื่น ๆ ส่วนประเทศอื่น ๆ ก็เป็นคู่แข่งประกอบ ในกรณีนี้เมื่อพิจารณาถึงประเทศลาวใน
 ในระบบโลก (Global System) ลาวเป็นประเทศเล็ก ๆ ที่ไม่มีความหมายสำคัญนัก
 ส่วนในระบอบภูมิภาคคืออินโดจีน ลาวก็เป็นตัวประกอบเช่นกัน ทั้งสำคัญของอินโดจีนโลกเก่า
 ประเทศเวียดนามเหนือและใต้ ซึ่งกำลังทำสงครามกันในช่วงนั้น ส่วนประเทศมหาอำนาจ
 เป็นตัวแปรแข่งขันที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา โซเวียต และสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉะนั้น
 ความตกต่ำจึงเป็นส่วนหนึ่งของอินโดจีนและสงครามในเวียดนาม ทั้งนี้จะพิจารณาว่า
 รัฐบาลผสมชุดที่ ๒ นี้ โดนุญจัตกั้งขึ้นมาโดยมหาอำนาจผู้เข้ามาแทรกแซงในบทบาทของการ
 การผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกากับโซเวียต เป็นสิ่งแรกที่ทำให้ลาวสามารถ
 มีรัฐบาลผสมชุดที่ ๒ นี้ ทั้งนี้โดยดูที่มโนทัศน์ในนโยบายของมหาอำนาจที่ลาวทั้งสองฝ่ายไม่
 อาจขัดแย้งได้

แต่เมื่อลาวสามารถจัดตั้งรัฐบาลผสมชุดที่ ๒ ขึ้นได้แล้ว ก็ปรากฏว่าความหวัง
 ของมหาอำนาจที่จะให้ลาวเป็นกลางโดยหวังจะอาศัยอิทธิพลของฝ่ายกลางของเขาสู่บรรณานุกรม
 เป็นตัวคุมฝ่ายขวากับฝ่ายซ้ายนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ มหาอำนาจทั้ง ๒ ฝ่ายก็เลยต้องเปลี่ยน
 บทบาทของตนไปสนับสนุนฝ่ายที่มีอุดมการณ์ตรงกันกับตน เพื่อที่จะป้องกันอิทธิพลจากอุดมการณ์ของ
 อีกฝ่ายหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันก็พยายามที่จะทำลายฝ่ายตรงข้ามด้วยการให้การช่วยเหลือแทรกแซง
 เข้าไปในลาว ซึ่งเท่ากับความมหาอำนาจ และประเทศต่าง ๆ ที่มีส่วนในการจัดตั้งรัฐบาลผสม
 ๒ นี้ขึ้นมา ได้มีส่วนในการทำลายรัฐบาลผสมชุดที่ ๒ นี้เอง โดยการละเมิดปฏิญญาว่า
 ด้วยความเป็นกลางของลาว ปี ๒๕๐๕ เขาส่งความช่วยเหลือลาวฝ่ายที่ตนเองสนับสนุนให้ปราบปรามหรือปล้น
 ฆ่า

๕.๓ สรุปทวิภาวะของความล้มเหลวของรัฐบาลผสมชุดที่ ๒

ความล้มเหลวของรัฐบาลผสมชุดที่ ๒ ของลาวภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี
 เจ้าสุภรตธูมา ผู้นำลาวฝ่ายกลางซึ่งจัดตั้งในปี ๒๕๐๕ นั้น พิจารณาได้ว่าเกิดจากปัจจัยหลาย
 ปัจจัยที่ประกอบกันอยู่ เริ่มตนจาก ปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ของลาว ไม่เป็นปัจจัยที่จะเอื้ออำนวย
 ต่อระบบการปกครองของลาวได้เลย ดังที่ได้นำเอาทฤษฎี Functional Theory of the
 Polity มาวิเคราะห์กับ Input Function ของลาวดังที่กล่าวไว้แล้ว จะเห็นว่า

Input Function ทาง ๆ ไม่เป็นปัจจัยที่จะใช้อำนาจต่อรองในการปกครองของลาวได้
 เลย ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้ (Output Function) จึงออกมาในรูปของความยุ่งยากทางการเมือง
 ในทางต่าง ๆ เช่น การขัดแย้งของผู้นำ และการขาดเสถียรภาพของรัฐสภา ซึ่งเมื่อพิจารณา
 จากรัฐบาลผสมชุดที่ ๒ ภายใต้การนำของเจ้าสุวัชรบุญมาแนว ก็จะเห็นว่า โกล่เกลี่ยการขัดแย้งกัน
 ระหว่างลาว ๓ ฝ่าย ซึ่งมีผลประโยชน์ที่ขัดกัน เพราะเหตุผลที่ว่า รัฐบาลผสมชุดนี้เกิดขึ้นโดยมิได้
 ได้รับความยินยอมของผู้นำลาว ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายขวา ฝ่ายกลาง และฝ่ายซ้าย หรือฝ่าย
 ขบวนการประเทศลาว แต่ถูกบีบบังคับจากประเทศมหาอำนาจที่มีอิทธิพลเหนือกว่า มีนโยบาย
 ที่จะลดทอนความถึงเคียดเคืองกัน โดยจะให้ลาวเป็นกลางและหวังที่จะอาศัยพลังของฝ่ายกลาง
 ภายใต้การนำของเจ้าสุวัชรบุญมาเป็นตัวกลาง ระหว่างฝ่ายขวากับฝ่ายซ้าย หรือฝ่ายขบวนการ
 การประเทศลาวมีนโยบายโคโคเปรียบเสมือนเปรียบกัน แคมเปญว่าฝ่ายกลางของเจ้าสุวัชรบุญมา
 ไม่ได้รับการสนับสนุนและไม่ได้อิทธิพลพอที่จะควบคุมลาวฝ่ายขวากับฝ่ายซ้ายได้ จึงอันนี้
 เป็นปัญหาจากปัจจัยภายในที่ทางลาวฝ่ายกลางเอง ไม่ได้มีอิทธิพลหรือพลังพอที่จะรักษาจุด
 ลาวฝ่ายขวากับฝ่ายซ้ายได้ ตรงกันข้ามหวังฝ่ายกลางเองกลับอ่อนแอออกไปอีก เพราะถูกดึงเอา
 ไปเข้าพวกกับฝ่ายขวาและฝ่ายซ้าย นอกจากนี้ก็ปรากฏว่าได้เกิดการแตกแยกกันในลาวฝ่ายขวา
 และฝ่ายกลาง รวมทั้งฝ่ายซ้ายหรือขบวนการประเทศลาวด้วยที่ได้อ่อนตัวออกจากรัฐบาลผสม
 ตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ ทำให้รัฐบาลผสมขาดความเป็นรัฐบาลผสมตามข้อตกลงเจนีวาโดยปริยายตั้งแต่
 บัดนั้น นอกจากนี้รัฐบาลผสมชุดนี้ยังถูกทำลายโดยประเทศมหาอำนาจที่มีส่วนในการจัดตั้งรัฐบาล
 ผสมชุดนี้ขึ้นมาเอง โดยที่ประเทศเหล่านั้นได้เข้าทำการแทรกแซงในลาว เพื่อสนับสนุนลาว
 ฝ่ายที่มีอุดมการณ์เดียวกับตน มีให้ตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เมื่อพิจารณาแผนแล้วก็จะเห็นว่ารัฐบาล
 ผสมชุดนี้ ถูกจัดตั้งขึ้นมาโดยมหาอำนาจภายนอกที่เข้ามาแทรกแซงลาวในสถานะที่ลาวเองยังไม่มี
 ความมั่นคงพอที่ฝ่ายกลางจะรักษาความเป็นกลางเอาไว้ได้ เมื่อมหาอำนาจที่รวมกันจัดตั้งรัฐบาล
 ผสมชุดนี้ขึ้นมาเห็นว่าไม่อาจรักษาความเป็นกลางเอาไว้ได้ ก็เลยต่างฝ่ายต่างก็ช่วยฝ่ายของตน
 เพื่อมีให้คงเหลือขงพลัง เมื่อเป็นเช่นนั้นก็เท่ากับเป็นการละเมิดสัญญาเจนีวา และการค้าประกัน
 ความเป็นกลางของลาวที่ตนเองนำมาไว้ ซึ่งเท่ากับเป็นการทำลายรัฐบาลผสมชุดนี้ ทำให้รัฐบาล
 ผสมชุดนี้ไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามข้อตกลงเจนีวา ในปี ๒๕๐๕